

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: 21 جلسه ی 2 ساعتی برای یک درس 3 واحدی)

دانشکده: پزشکی گروه آموزشی: میکروب شناسی

مقطع و رشته تحصیلی: دکترای داروسازی

نام درس: میکروب شناسی تعداد واحد: 3 واحد

نوع واحد: نظری
پیش نیاز: -

زمان برگزاری کلاس: روز:

تعداد دانشجویان: 180

مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر ایراجیان، دکتر امیر مظفری، دکتر طالبی، دکتر رضوی، دکتر دربان-
دکتر میرکلانتری-دکتر مسجدیان-دکتر مجتبی

شرح دوره: (اطفا شرح دهد)

درس میکروب شناسی پزشکی در ترم چهارم به دانشجویان رشته پزشکی ارائه می شود. انتظار می رود در پایان دوره آموزشی درس میکروب شناسی پزشکی دانشجویان در بخش عمومی و کلیات، با تاریخچه ساختار، فیزیولوژی، متابولیسم و ژنتیک باکتریها و در بخش اختصاصی با باکتریهای مهم بیماریزا آشنا شوند و در مورد هر باکتری، مشخصات ظاهری و نیازهای رشد، بیماریزا، علایم کلینیکی بیماریها، اپیدمیولوژی، روش‌های تشخیصی، درمان، کنترل و پیشگیری را بیاموزد.

هدف کلی: (اطفا شرح دهد)

این درس به منظور آشنایی دانشجویان در زمینه ساختمان میکروارگانیسم ها، ساختمان سلولی و فیزیولوژی، متابولیسم و بیوسنتر باکتریها طراحی شده و دانشجو باید نحوه انتشار و راههای استقرار در بدن، طریقه بیماریزا و راههای پیشگیری و درمان آنها را توضیح دهد.

اهداف بینایی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود:

1. اصول بیولوژی میکروبها، مقدمه، تاریخچه و طبقه بندی باکتریها را بیاموزد و انواع میکروسکوپ ها و روش های مطالعه باکتریها را توضیح دهد.
2. ساختارهای سلولی باکتریهای گرم مثبت و گرم منفی و روش های طبقه بندی باکتریها را توضیح دهد.
3. مفهوم رشد میکروبی، منحنی رشد باکتریها و مراحل مختلف رشد باکتری را توضیح دهد.
4. نیازمندیهای رشد باکتریها و عوامل محیطی موثر بر باکتریها را توضیح دهد.
5. متابولیسم باکتریها، مسیرهای جذب و مصرف مواد و انواع چرخه های متابولیسمی را توضیح دهد.
6. ساختار ژنومی باکتریها، مکانیسم تبادلات ژنتیکی، انواع جهش ها و مکانیسم های ایجاد آنها را توضیح دهد.
7. مکانیسم بیماریزا، مراحل ایجاد عفونت، فاکتورهای ویرولانس باکتریها، انواع توکسین های باکتریایی (اگزوتوكسین، اندوتوكسین) و خصوصیات آنها را توضیح دهد.
8. داروهای ضد میکروبی (آنٹی بیوتیک ها)، مکانیسم اثر آنها، طبقه بندی و نامگذاری و مکانیسم های مقاومت آنٹی بیوتیکی را توضیح دهد.

9. نوع فلور میکروبی بدن و اهمیت آنها را توضیح دهد.

10. باسیلهای گرم مثبت اسپوردار مثل پاسیلوس‌ها و کلستریدیوم را بشناسند و گونه‌های مهم بیماریزا، مسیرهای انتقال بیماری، عالیم کلینیکی و درمان آنتی بیوتیکی آنها را توضیح دهد.

11. باکتریهای میله‌ای گرم مثبت و بدون اسپور شامل لیستریا، کورینه باکتریوم و اریزوپلیوتیکس را بشناسد و بیماریهای آنها را توضیح دهد.

12. کوکسی‌های گرم مثبت کاتالاز مثبت مثل استافیلوکوس و کاتالاز منفی مثل استرپتوكوس را یاد بگیرد و انواع گونه‌های مهم بیماریزا، روند بیماریزا، درمان، اپیدمیولوژی و مقاومت آنتی بیوتیکی را توضیح دهد.

13. انواع باکتریهای گرم منفی روده‌ای در خانواده انترباکتریا شامل اشرشیا کلی، کلیسیلا، انتروباکتر، شیگلا، سالمونلا، پروتئوس را شناسایی کند و در مورد هر کدام فاکتورهای بیماریزا، بیماریهای کلینیکی، مسیر انتقال و درمان را توضیح دهد.

14. اهمیت سودوموناس در عفونت‌های فرست طلب و بخصوص سوختگی را بیاموزد و همچنین آسینتوباکتر و باکتریهای گرم منفی ناشایع را توضیح دهد.

15. با باسیلهای خمیده گرم منفی شامل ویبریو کلرا، کمپیلوباکتر و هلیکوباکتر آشنا شوند و بیماریهای ایجاد شده، همچنین مسیر انتقال و درمان هر کدام از این باکتریها را توضیح دهد.

16. نقش کوکوباسیل‌های گرم منفی مثل هموفیلوس، بوردتلا، بروسلا و فرانسیسلا در بیماریها را یاد بگیرد و بعلاوه مسیر انتقال این باکتری‌ها، مکان درگیر در بیماریها، یافته‌های کلینیکی، درمان و پیشگیری را توضیح دهد.

17. با بیماریهای ناشی از یرسینیا و پاستورلا آشنا شوند و روشهای تشخیصی و درمان آنها را توضیح دهد.

18. خصوصیات ظاهری و فاکتورهای مهم بیماریزا نیسیریا گنوره و نیسیریا منتریتیدیس را بیاموزد و همچنین یافته‌های کلینیکی و انواع بیماریهای، مسیر انتقال، درمان و پیشگیری آنها را توضیح دهد.

19. بیماریها، روشهای تشخیصی و درمانی لزیونلا، بارتونلا و باکتریهای بیماریزا گرم منفی متفرقه را توضیح دهد.

20. مایکوباکتریوم‌ها و اهمیت آنها در ایجاد بیماری سل و جذام، روشهای تشخیصی، یافته‌های کلینیکی، درمان آنتی بیوتیکی و تشخیص آزمایشگاهی را توضیح دهد.

21. باکتریهای گرم مثبت رشته‌ای مانند اکتینومیست‌ها و اهمیت بیماریزا آنها و روشهای تشخیصی و درمانی آنها را توضیح دهد.

22. با باکتریهای ماربیچی شکل و اسپیروکت شامل تریپونما، بورلیا و لپتوسپیرا آشنا شوند و در مورد هر کدام بیماریزا، یافته‌های کلینیکی، اپیدمیولوژی، روشهای تشخیص آزمایشگاهی و درمان را توضیح دهد.

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
(Course Plan) طرح دوره

23 باکتریهای فاقد دیواره سلولی مثل مایکوپلاسمها و اهمیت بیماریزایی آنها و روش‌های تشخیصی و درمانی آنها را توضیح دهد.

24. بیماریهای ناشی از ریکتزیاها و ارلیشیا، همچنین مسیر انتقال آنها، یافته‌های آزمایشگاهی، اپیدمیولوژی و درمان آنها را توضیح دهد.

25. ساختار دیواره سلولی باکتری کلامیدیا، انواع بیماریها و یافته‌های کلینیکی، روش‌های تشخیص آزمایشگاهی، اپیدمیولوژی، درمان و پیشگیری از عفونت‌ها را توضیح دهد.

شیوه‌های تدریس:

پرسش و	سخنرانی برنامه ریزی شده	سخنرانی
		پاسخ
☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	بحث گروهی

سایر موارد (اطفاً نام ببرید)

وظایف و تکالیف دانشجو: (اطفاً شرح دهد)
دانشجو می‌باشد حضور فعال در کلاس و مباحث پیش آمده داشته باشد و نسبت به تکالیف داده شده کوشایش باشد. از دیگر وظایف دانشجویان، آمادگی قبلی دانشجو برای مباحث ذکر شده براساس سرفصل دروس می‌باشد.

وسایل کمک آموزشی:

☐ پروژکتور اسلاید	☐ تخته و گج	وابیت برد

سایر موارد (اطفاً نام ببرید)

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

☐ آزمون پایان ترم 50 درصد نمره	☐ آزمون میان ترم 25 درصد نمره
☐ شرکت فعال در کلاس 15 درصد نمره	☐ انجام تکالیف 10 درصد نمره

سایر موارد (اطفاً نام ببرید)

نوع آزمون

☐ صحیح- غلط	☐ جور کردنی	شریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای

سایر موارد (اطفاً نام ببرید)

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (اطفاً نام ببرید):

- منابع انگلیسی:
✓ چاپی

✓ Medical Microbiology. 2016. P. Murray. 8th Ed.

✓ اینترنتی

منابع فارسی:

- ✓ چاپی

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	نام درس	استاد مربوط
1	مقدمات - طبقه بندی میکروارگانیسم ها - ساختمان تشریحی و شیمیایی باکتریها	دکتر ایراجیان
2	طبقه بندی میکروارگانیسم ها - ساختمان تشریحی و شیمیایی باکتریها	دکتر ایراجیان
3	فیزیولوژی ، متابولیسم و رشد باکتریها	دکتر میرکلانتری
4	ژنتیک میکرو ارگانیسم ها	دکتر رضوی
5	آنتی بیوتیک ها (مکانیسم عمل و طبقه بندی)	دکتر دربان
6	مکانیسم های ایجاد مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک ها ، تاثیر عوامل شیمیایی و فیزیکی بر روی میکروارگانیسم ها	دکتر دربان
7	میکروبیوم، فلور نرمال و پروفیوتوکی ها ، رابطه انگل و میزان، مکانیسم های ایجاد بیماری توسط باکتریها	دکتر ایراجیان
8	کوکسی گرم مثبت(استافیلوکوک)	دکتر طالبی
9	کوکسی گرم مثبت(استرپتوکوک-پنوموکوک)	دکتر طالبی
10	کوکسی گرم منفی(نايسري-اموراکسلا)	دکتر رضوی
11	آنتروباکتریاسه	دکتر ایراجیان
12	آنتروباکتریاسه	دکتر ایراجیان
13	سودوموناس-بورخولدرا-اسینتوباکترو...	دکتر رضوی
14	ویبریوناسه -کمپلیوباکتر - هلیکو باکتر -	دکتر طالبی
15	باسیلاسه (باسیلوس آنتراسیس) و باسیل های گرم منفی بی هوازی	دکتر مسجدیان
16	کلستریدیوم تنانی - کلستریدیوم بوتیلینوم- کلستریدیوم پرفرنجنس-کلستریدیوم دیفیسیل	دکتر مسجدیان
17	مايكوباكتریوم توبرکولوزیس-مايكوباكتریوم لپره- و سایر مايكوباكتریوم ها	دکتر دربان
18	کورینه باكتریوم ها- لیستریا- لاکتو-باسیل- اکتینومیست و نوکاردیاها	دکتر میرکلانتری
19	بروسلا - هموفیلوس- بوردتلا- لزیونلا	دکتر مسجدیان
20	تریونما-بورلیا- لپتوسپیرا	دکتر امیر مظفری
21	کلامیدیا- مايكوبلاسم- ریکتزیا	دکتر امیر مظفری